

Presidential Communications Operations Office

Presidential News Desk

SPEECH OF PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE DURING THE PARTIDO DEMOKRATIKO PILIPINO-LAKAS NG BAYAN (PDP-LABAN) LAGUNA CAMPAIGN RALLY

[Delivered at Alonte Sports Arena, Biñan City, Laguna | 23 February 2019]

Salamat po.

Thank you and I apologize really for coming in late. Alamkopo
'yung karamihan sa inyokanina pang one o'clock. I was supposed to ---
pasensyanapo. Talagang marami akong trabaho.

Hindi ho basta-basta maglisi --- maglinis ng Pasig River. Iyonang kaharap kodoon
eh. Well, mag-diretsona --- it's getting late and everybody's hungry. I am.

If you'd notice, even during the campaign, I limited myself to a few issues that
confronting --- I was confronting the country until now. Hindi ho ako nag-deliver
ng... Pasensyana kayo sa Tagalog ninyo ha --- Tagalog kokasi... Mag-aral nga kayo
ng Bisaya para madalina. *[applause and cheers]*

You know I was --- optimistic too much about infrastructures and everything. Ni-
limit kohoang mga issues. Ang mabigat na issues sa araw naito even.

First, sabiko, I was mayor for 23 years. Alam kohoang problema ng isang siyudad.

At kayo hongnakaratingsa Davao City, alamninyohokahiraptalagamagdala ng isangnapakalawaknasiyudad.

And the problems nanandoonkasalisa progress at development because maramingtao, maramingambisyosyo. Meron 'yungustongyumaman. Meron rin gusto 'yungmadalian.

Kaya hoangdrogaganunkabilis. At lahatnako-corrupt patipulispatilahatna. Customs, mayor's office, mga mayor. Pinapataymonahanggangngayonsige pa rin. Mga p***** i**. *[laughter and applause]*

You know, when I became mayor in 1988, this is what I promised to the people of the city of Davao and I said: I'm gonna build you a comfortable city, safe enough for your children to walk at night, undisturbed, unbridled, unmolested, and coming home comfortable.

Ginawakopo 'yun. I delivered my promise to the people of Davao City. Ngayon, my daughter is the one running the show and I thank God that she was able to continue the environment that I really --- nilagaykolahat kung makakayakopatibuhayko.

Okay naman ang amin siyudad. Still drug-free. At 12 o'clock, saradonalahat. And if you have been to Davao, at 12 o'clock powala ng lumalakadsadaan. Walang nag-iimbis --- istambaysakanto. Walalahat.

Kasialamnatinnasagabimatulognatayo. At kung ginustomogumawa ng tao. *[laughter]* Perohuwagkangmagkalat diyan sadaan at bigyanmoangproblema ng mgapamilyang Pilipino.

Akopo'yisang --- nagtatakangaako. Magkamukha kayo nungtaga-Davao. Ganunrinangmukha --- mukha natin. Sabiko, bakitparang...

You know, I'm just a plain citizen down south. On a clear day, you can see the beach of Australia. Kung бага, makikitamo 'yungmgababaedoonnaka-bikini. Napakalayoho ng lugarko. But even then, I come from a mixed... You know, just

like Mangudadatu, I'm --- Maranaoanglolako, Chinese angloloko on the mother's side. On the father side, Cebuano angtataykosaDanao.

Ganitolang man akoperomahalkotalagaangbayanko. Kaya sinabiko, gagawaako ng siyudad at I was a prosecutor before that. Naging prosecutor poakosakorte. So every day, I was doing trial work and sometimes, but many times also, nakikitakoangpagodko wasted because of corruption. Not only diyansapulid, ditosa fiscal, aakyat 'yandiyansakorte. And some of the judges in Manila are hopelessly corrupt.

Mga fiscal, marami 'yan. But this is not to say that all are connect --- contaminated with drug. Maramihongsumisikap at marangalangpambubuhaynila.

Kaya langitongdrogasabiko because it could --- you know a barangay captain, he has the money. No offense intended. Kung meronkang 100,000, in six months' time milyonaryoka.

Iyanang napakahirap, kaya sabiko 'pagpumasok kayo ditopapatayinko kayo. 'Pagsinabikong, pinakainmoangpamilyako ng droga at ang anakkongbabae o anganakkonglalakinawalasabuhay, even if alive but he's lost to the world, because she's already a drug addict, wala ng silbi 'yan.

At tayongmgapamilyapo, tayong original ditonakikisali, nakaupo. Sinongmilyonaryodito? Well except a few. Kaya mong...?

Tayo. Magkanosweldoniyosagobyerno? And even the mayors. You think that after you retire, kung marangalangpagbuhaymo, you will find hardships.

Pulis, military, itomagre-retire ito at the age of 56. After 56, magkanoangmga pension aabotnito? Just about mga 800 to 1.4. Iyongiba, silaBato, malakiitokasibata pa 'to sundalona 'to eh.

Nandoonako. Iyong 'pag --- pag-akyatniyahanggangnaging PNP chief siya. Iyanlangangsweldo nito.

Tapos at the age of 56, diyankanakukuha ng pagkainmo, tuition mo, samgaanak. Diyanmonakuninangmedisina, pamasaha'tlahat. At angpresyongayon...

Sinonghindimako-corrupt? Patiako, sabihinko. Mag-dadalawangisipako. Angproblemanian, angkapalitanbayanko.

Iyanangmahirapsalahat because it creates social dysfunction from one family to another. Kaya ikaw kung may kalabanka, bigyanmo lang 'yunganak ng droga at kung maginggunggongnaipasamodoonsaisaniyananak. And you would have destroyed the family.

Now tanongkosainyo. P***** i**, ilangpamilyanasiradahilsadropa? If the breadwinner ---- ikawnamumuhay [applause] t***** ka 'pagka nag...

'Pagtinamaanka ng droga, you are useless. You no longer work. You sit in one corner there, looking for the money to buy the drug. If the monkey rides on your back, 'yungunggoy ng droga, kagatin ang likodmo, maghanapkana ng paraan, ipagbilimopatikaldero mo. P***** i** 'yan. Lahatna.Sapatos mo. [applause] Anakmonakawinangmgabagay-bagay mo. Kotsemo, iprenda.

Lahat 'yan. Illan 'yan. Marami. Bakit? Kasiitongisangtinamaanmaghanap ng biktima 'yan to support his habit. Then ditomaghanap ng isa at ilangpamilya 'yansisirain mo.

Eventually, it will destroy the family then it will destroy the community then it will destroy the country. So before you do that, I will destroy you. Talaganghihiritankita. [applause] Huwagka ng --- p***** i** 'yang human rights, human rights. Bahala kayo. Gumawana kayo ng istoryaninyo at gagawako rin angginagawako.

Magtanong kayo. Kilalaninyoako. Do you really know me? Taga-Davao, mayor. Sabi ng mga p* --- extrajudicial killing. Is that you know --- is that all you know about me?

"Ito sikatito kay pinapatayniyaangkriminal." Natural. Sinabiko ---
hindinamanakomaintmasyadosacarnapper, huwagmolangpatayin 'yang biktima
mo. Eh 'di magnakawkadiyan ng kotse. 'Pagpinatayka ng pulis, okay lang.
Magnakawpero 'yang drogamainittalagaakopatisinabikodiyan mgapulis, p*****
i** papatayinkotalaga kayo. *[applause]*

At marami ng pulisnamatay. Mgaopisyalnamatay, pati kayo mgataga-PDEA.
p***** i**. *[applause]* Talagangyayariinko kayo. Totoo lang.

Gusto ninyopatayinmomunaninyoako. Okay lang.
Perosabihinmatakot ako, i***** ninyo. *[laughter and applause]*

Iyan man ang style ng --- ganunrin sa Mindanao.
AnongsinasabikosainyobagoakoPresidente? IyongMarawi, sabiko, ang activity
diyan is funded by shabu money. Walangnaniniwala. And you took it lightly.
Akala siguroninyo I was trying to scare everybody.

Sabinila, drogatapos may pataydito, extrajudicial killing, extrajudicial killing. O
tingnanmoMarawi. What started the ruckus in Marawi? Did they outright proclaim
independence? No. The police went to a certain Maute member of the family to
serve a warrant of arrest. Lumaban, umatras 'yungpulis, pumasokang Marines.
Diyansaarawna 'yan, the following day, diyansaPandi Bridge, ubos 'yung nine
Marines.

I was there at the airport to condole with the family and to commiserate and to
view the dead bodies of my soldier. "My soldiers" kasi --- "my police," akokasi
'yung commander-in-chief. And I am responsible for this country.

Alammo, sabiko, kilalabaninyoako? Sa karamingmilyon,
niisangkagawadwalaakodito. Maniwala kayo. Wala. Walaakong supporter.
Walaakong... No offense. Walaakong congressman. Walaakong governor.

Sino lang? Sa Luzon, siImee then si Abet Antonio. *[applause]* Iyan lang. Siyalang
--- silalangang nag-open sa akin.

Sa Cebu, where my father comes from or came from, walaako. *[garbled]*

It's being controlled by one family. Right after the war, they were at it and until now kanilaang Danao. Lahat ng negosyo, botika, bangko, lahatkanila, bakery.

Kaya nganagsialisan 'yung mgatataykopatisila Almendras noon, if you have heard the name before. Kasi walatalagang pag-asa. So they ventured. So my father met my mother. Kaya...

You know, sabini Bato 1.6 million. Kinu-question nila eh. Sabinamanni Santiago, it's about three million. Tama silang dalawa. Iyong counting na 'yun, Maynila lang. 'Di ba? Nakikitaninyosa TV. Nakikitaninyodiyansamga barangay, kinukunan footages.

But that was account only for the greater Manila area. It never included the true figures in the Visayas, Mindanao, pati 'yung pataasdoonsa Baguio and up, Cordillera.

So ilan 'yansila? Me? I'd place it about seven to eight million now. Now tell me. There are seven to eight million Filipinos reduced to slaves to a drug called shabu. Seven to eight million lost souls. Inutil na. I-multiply mo 'yan saproblemasapamilya. Ang pag-aaral, pagkain.

Bakitang human rights? P***** i** ka. Magde-deliver kaba ng isang sakong bigas samga anakniya? Kayong mga human rights, you worry about one, two, three, four son of a b***** lying there on their back. Bakit? Iyan lang ang tingnan motaposi-publish mo, "Ang pinatay ni Duterte umabot ng 70,000?" P***** i** modagdagan mo. *[laughter and applause]* Mas marami pa 'yan.

Because you only complain. Kagaya ng sagobyerno sila Trillanes, walanamang ginawaang g***. Ayan, boto-boto pa kayo samga ulol na 'yan. Nagkalat diyansa Makati. May sentimento kayo kay Gloria Arroyo. Binotoninyo. He won on a protest vote.

Patakbuhi mo 'yang ano. Bakit hindi siya tumakbo ngayon? Hindi siya tatakbong kay 'yang Magdalo 'paganalo 'yan, papasok siya as nominee, maging congressman ang buong. *[laughter]*

Walang ginawa 'yan. Tanungin mo ang taga-PMA, mga kaklasen niya. Binibitbit ng tatay 'yansang PMA. 'Pagpahirap na, exercise lahat, patayan. Alam mo sa PMA, talagang pigain kahalang lumabas 'yang bitukamosa bunganga mo. Iyan, ang tatay niya nakiusap doon lang sa opisina niya palagi. Kaya na-publish 'yung... Kasi 'yung sumulat noon, isang PMA errin nang taga-trabaho doon sa opisina ng tatay niya.

At ang nanay niya contract nang contract 'yansang Philippine Navy. Sinong taga-Philippine Navy dito? Sabihin niyo sa mga tao sinong humahawak ng mga contract-contract diyan. Ay maawa ako. Isang sundalo lang. Mga anak mo kung saan-saan nag-aral. Kaya 'yan.

Ang mga shabunabasan niyo? Sa probinsya ilang nanay? Mga milyonaryo, bilyonaryo. Tapos saan? Pinatay diyan saan? Sa simbahan? O anong trabahon niyan? Milyonaryo. Money is...

Kung ganon kakaraming pera, mga Lamborghini katapos Mercedes-Benz, ang negosyo mo ganon. Hindi akonaiinggit. Alam mo mas, mas... Ang Diyos mas binigay pa sa akin. The presidency, I said, is a gift from God and I will not waste that gift. *[applause]*

At nangako ako to protect and preserve this nation, protect the people. Hindi akohipokrito. Tagalakong mayor. Wala akong ganon na pera. Alam niyo. Kaya ngawala akong lider, hindi ako makaikot, hindi ako makabigay.

Eh sabihin itong tonto na Trillanessanabuhay ng... Akalanin ang matatapang nasa nag-sigaw-sigaw siya diyan sa Makati. P***** i** mo. Huwag mong sabihin na...

Bakit? Hamon nang hamon. 'Di sabihin mo kung saan. Gusto mo sabahay mo... Kaya mayabang mag salita ganon-ganon. Kala mo sinoang p***** i**.

Hoy nagtapos ka, bayad ka ng Pilipino u***. Baka nakalimutan mo 'yan. Huwag mo kaming abangan kay...

Mayayaman, ang mga anak nila nag-aaral sa Switzerland, San Francisco.
Tapos bilib ka. P***** i** mayaman 'tong buang naito. Mag-text kung saan-saan,
sa snow. Anong capital nila? Kaluluwa ng Pilipino. Kaya p***** i** mo. Hindi man
kayo naniwala, eh 'di pasensya.

Iyong hindi naniwala, akalaka sinilaboladorako. Doon sa Mindanao walang bolahan.
'Pagsinabing bumunot ka, bumunot katalaga kay papatayin ka ng mga Moro
salikod mo, ayan o. *[laughter]*

Hindi kami nangbobola. Hindi kami nasanay niyang takot-takot-takotan? Eh araw-
araw... Para sabihinko ang katangian bakit namin gusto si Dong Mangudadatu. Kaya
sabi hinkomaya.

Alammo, wala akong pinangako. Drugs, criminality ibabako. Forty-seven percent
ang dive ng krimendito, Maynila, sadan.

Sabik osakanila Bato, isa ulininyo 'yang --- the privilege of riding a public
conveyance, the privilege of walking around Luneta, the privilege of going
anywhere in this g***** country. Pagka may mag-istorbo ng ganun,
tapusin nanatin.

Kaya ako sabik o katalaga, I'm posing this challenge. Nandito lahat ang networks eh.
Tapusin nanatin ito. I'll make you that solemn promise.

Kung paabutin ako ng Diyos three years from now --- may tatlong taon pa kasi ako
--- tatapusin ko 'to ito, itong... P***** i** ninyo tatapusin ko katalaga ito. *[applause]*

Totoo 'yan. Kayong lahat na hindi pa naka-umpisa, kayong mga bata, lumayo kayo
kasi para kang sumakay dito sa Maynila papunta sa Laguna. Pagdating mo dito,
'yang biyahemos adroga, patay katalaga.

Kung taga-Laguna ka, ah patay ka. Along the way, mahabang biyahe 'yan. May
uupo 'yansalikod. Ganon lang kadali. Madalim agbenta ng droga? Eh
madaliripumatay. Same. Ganon ang karma eh.

Never, never. Huwag mong gawainsabayanko. Kayo `paghindi nag-uumpisa --- kayo nakaumpisa, drop. Kayongnakaumpisa, mag-ano kayo --- you will... Iyong -- - withdrawal. Kung kaya ninyo, gawainnaninyo.

Iyong mgaanak ng mayaman --- sasabihinnila, "BakitsiDutertepinapatay `yungmgamahirap?" Mgaulolhindiniyopinag-aralan because you never really studied seriously how far the problem has...

Angshabu is a commodity taken by the poor. Kaya angbarilandiyan samga slum area, the blighted areas, hindiakomagdadawalangisip. Galingrinakosamahirap. Galingakosa --- galingako kay... Kaya hindi --- huwagninyoako b*** s***** diyan. Galingakosamahirap.

Naintindihan ko. Iyong kaya ng mgapobre, `yunlangshabu 200, 300. Angmgamayaman, `tong mgaulol, cocaine `yan. Mahal.

Kaya hindi masyadong nasisira `yungutak because cocaine, heroin, hashes, kino-cultivate `yangalingsa plant. It's a living organ. Plant eh. Angshabupuro mixture ng chemical. Formalin, tubig ng baterya. Kaya `paghinihithit, sumasabog `yungsaloob. Then the mind is altered.

Araw-arawanuninmo `yan, `pag nag-mix `yan, shabu shrinks the brain of a person. Once shabu has shrunk or causes the shrunk --- the shrinkage of your brain, you are dead.

Iyanangayawko. Para mong patayinangtaodahan-dahan, patayinmoangpamilya, patayinmoang community, `di tapusinmonalang kami.

Alamninyo that it will end up in the funeral parlor. Ang --- angkatapusan ng story mosabuhaydito...

Hoy, makinig kayo, mga p***** j** ninyo. Angkatapusan, the endgame ditosashabu is that you are dead, period. Kasi may mgataonahinditalagatanggap ng ganon. Isa napoako. Ayawkotalaga.

Ganuninmoang Pilipino kay... You know...

Sino-sinolang ma-presidente? Sabikonganiwalaakong --- niisasainyonagsabi, "Duterteako." Eh sino? Ditowala. Nagpuntaakodito? Nagpuntaakodito, nag-kampanyaperoiilanlangang...

Never mind about the election. Peroangibigsabihinniyanhindininyoakokilala. But kilalakoang Pilipino kasimahalkoangbayanko. Huwag mong sirain. Huwag mong sirain. Maghanapka ng ibanghanap-buhaydiyannaano.

Kaya nga if it remains to be a topsy-turvy country at maramingpatay, maraming hold-up, maraming kidnap, we can never expect that money will come in.

Iyongmga Chinese ditohayaanmo `yannaditomagtrabaho. Hayaan mo. Bakit? We have 300,000 Filipinos in China. Kaya hindiako maka --- sabihin, o umalis kayo dito, deport kadoon. Eh kung biglapaalisin `yundoon 300 of them?

Just like in the Middle East. Isangbeseslangtalagaako nag p***** j** noongnakitako `yungPilipinanas a freezer.

Sabiko, ah mabutingayon. NgayonangPilipina, at least doonsa Kuwait, may cellphone, ang passport wala ng --- kanyana. One day off siyatapos separate bedroom, enclosure. She can cook her own food. Sabiko, Tanggapinninyo `yan? Wala? Ah `di walangPilipina mag --- bawalankona.Tingnannatin.

Mayaman man kaya kayo. Eh `di magkuhakadoonsa Africa. [unclear]. Kaya ako nag-p\*\*\*\*\* j\*\*, `di walang...

Kagayani --- niPresidente Obama. You know as early as Ramos' time, the DILG Secretary --- paiyakakosabayanko y*** na `to. Gagantiako, may paiyakinrinakobukas. Bantay kayo.

As early as Ramos' time, nagpuntanaang DEA, Drug Enforcement Agency. Alamninyo `yan. Pumunta kay Secretary Alunan. At at that early, from Ramos to

Arroyo to Aquino to me, sinabinasakanya. Ay buhay pa naman 'no. "Be careful because your country is headed to a situation like a narcopolitics."
Ayantanungin...

'Di may allergy ako sa helicopter pagbaba. Iyong... Ewan ko, diyanako nag-landing. Kusina man 'yungnakitako. *[laughter]* Totoo. Akolang man naghe-helicopter ng gabi. Bawal man helicopter. Ayannasa Laguna. Maghanaplang ng ano...

Pag-landing koparangkusinaito ah. *[laughter]* Amoy ng ulam. Iyanangtotoo. Bakaakalainninyonagbibiroakodito. As early as his time, may warning na.

Wala, anolang... *[laughter]*

Makati angtengako. *[laughter and applause]* Manoodakoditong... Sandalilang ha... Kita ko para magkatiangdilako. *[laughter]* Ayon. Mgamalalandi. *[laughter]*

Magsigaw kayo kasiakobaklarin. Anoba kayo? *[laughter and applause]* Eh ano? Bakla man ako noon. *[laughter]*

So ngayon that's the problem. Iyonnatapossabiko 'yung criminality talagang --- walangpapasokdito eh. Kaya ngasa Mindanao, kung anonalangangareglo-aregloko. Kasiang Mindanao hinditinatamaan ng bagyo.

Ditopagdating ng climate change, if it's really going to get worse, walakayongtanimdito. Magtanim kayo ng rice, siralahat.

That's why we have to cultivate Mindanao to have --- to make it peaceful para makapasok 'yungpera at 'yung upland rice ma-develop naminsabukid, makatanimtayo ng pagkain para bukas. Iyonangtrabahonaminsagobyerno. I cannot promise you heaven during my time. Impossible. But what I can promise you is our sweat and toil to prepare for the next generation. *[applause]*

Ganunlangnamankasimple. Simple `yandito. One, o `yunganodiyan, `yung lake diyan, Taal. `Paghindininyodinredge (dredge) `yan in less than 50 years, tablana kayo. Ma-anona. So the next two presidents will have to make that solemn promise to improve the situation there.

Kasilahat ng dumi, kasilahat ng doonnapupuntanasainyo. I was --- sa helicopter kitako `yungbahay, stretching, and you can see the light sa --- pagkasabikonga... Anoba sabihinkodoon?

Ngayon, sabihinkotalagana mag-[unclear] ko. Biro mopinagkatiwala ng Diyossa akin. Kita ko `yung --- perohanggangMaynila `yungilaw.

Parangsinoka, kung mayabangka, ayunbuburot `yungulomosa hangin. Peroakosabikotalagana, you know, hindibasta-bastamagingpresidente. Bigaytalaga ng Diyos `yan.

Hindi `yang Diyos ng mgapari. Ay sus. Isa pa `yan mga buangna `yan. May paribadito? Tingnan mo. Tingnanmo `to. Extrajudicial killing. Sabikohindinamingawa `yan. Hindi `yunpumapatay `yungpuliskona p\*\*\*\*\* i\*\* nakatalina. Hindi amin `yan. Kanilanglaro `yunkasipyaitdito, pyaitdoon.

Kaya `pagdito, sabihin pa nila, "Ang nag-pyaitnaminsiano..." Gagantiito. Maghanapmuna kami `yung true to life taposintrigahin mo. "Sige, sabihinmo `di..." Ayon, gantihansila.

Tapos `yung stock namalakiipasanamindoon. Sabihin, "yung stock mokinuhaniano, doonpinagbilisakanya." You have to in --- all sorts of intrigues patimahulimo lang.

Iyongmalalaki, sabinila --- `yun man angsabi noon. "Saan `yung malaki? Puromahirap." Ah, p***** i**. Pupuntaka ng probinsya kung sinongnililibingdoon.-Kami doon sa --- walaakong pili. Muslim o Kristiyanos, pagkapumasokkadiyanpapatayintalagakita. L*****. Magprangkahantayodito.

Iyonangpakiusapkosainyo. Kaya angmensahekoganito. Ngayon, bigyanmoako... Akosabiko --- EDSA, 'yanlanganghindikomapanga --- pangakonapalpak. Bakit? Nungpagkapresidentekosinabi, kailanganko pera. Hindi komadalaitong EDSA ng pala. Anak ng...

Kaya... Sabiko I have to have the authority, kagaya 'yungbinigay kay Cory nungsa --- Ramos, 'yung electricity. So they were given extraordinary powers. Wala ng bidding-bidding.

Akonamansabiko, hindikosinabingwalang bidding. I said I would need money to repair or rehabilitate or do away with the present situation. Sabi ng iba, mga congressmen, "Let us give Duterte the power, extraordinary power." Hindi ninyonarinig 'yunsangbungakoniminsan, kasialamko. Kasialamko.

Alammobakit? Matagalakosapolitika. Angtatayko governor ng isang Davao pa noon. My father was governor for the entire one Davao. Ngayon Davao Occidental, Davao Oriental, Davao del Norte, Davao City, and Davao del Sur. Ganunkalakiang Davao.

Nungisa pa 'yanangtataykoanggovernador. Pagkamatayniyapinaghati-hatina 'yansamga leader. Kaya alamko 'yungmgaganun. Never really asked anything. I just said that I would need big money because it is a big-ticket projects.

So anong narinigkosa --- sa Congress? Hindi sila. "Ah hindipwede 'to baka, you know, ang graft and corruption papasokdito." Eh sabikonungnarinigko --- hindi, it's off. Take away it from the table. Ayawko. Sa umpisawalang nag... Kung nag-iistoryaka ng corruption, ay p***** i**, inyona 'yan.

Kaya ang EDSA hanggangngayon, 'yan, walaakongmagawa. Pero never did I ask money nasabihinnawalang bidding-bidding. Kaya dito 'yungNayong Pilipino lahat ng board tapossilalahat. Pagkawalang...

Ilang Cabinet members nasinipako? Cabinet members who were with me during the lean years of my life. When I was fighting the mayorshipnandyannasilasa akin. All that I asked of them was this, at the beginning, do not go to corruption kasialamnamanninyo. Kayongtaga-Davao, alamninyo 'yan. Ayawkotalaga.

Hindi na bale ibangatake, maramingpinatay. Natural. Sinabikonasainyo I***** kayo. 'Pagsinabikonahuwag, huwag. Maniwala kayo sa akin tutalanghinihingikohindinaman para sa akin. Ano bamagawako? Look. Anongmagawako? Anongmakuhakonapatayinkokayonglahatdito? Ito ditopuro extrajudicial killing kasiadik kayo. And so? Anoangmapa --- mapagpala ko personally?

Iyongmga 'yansakarami, galitsa akin 'yanGaganti 'yan balang araw. Alamkowalanaakong security, walanaakongpulis, lahat. Solo flight ako.

Iyanlangho at I will take risk. Sabikosainyo, kayongmgadurugista, magpatayantayo, magpatayan.

Ikaw, Trillanes, magpatayan --- as a matter of principle. Ikaw, nag-graduate ka ng pagka-sundalo, exempted ka. As a matter of principle, walaakongmakuha. Ako pa angdelikado, angpamilyako. May gwardiya kami 'pagwalanaakodiyan?

I do not get anything. What I get is just a dysfunction. Hindi ako nag-aano --- yungganunan. I've done with it. Taposnako. I have received so many accolades, so many applause in my life. It does not really add anything to me.

Pero, I sleep with the fulfillmentnasaarawnaito... Sabi na, "Sir, pataynasi p***** i**." "Di sige. Maghanapkanaman another p***** i**. Ubusinmo 'yan." L***** kayo. Kasi kung pakiusaplangpakiusapwalangnangyaya... T*** i***** 'yan. Ginawamoakong g***.

And 'yan ngasabiko kung... Alammo kung bigyanmoakomgasenadornakalabankagayasigeyawyaw. Walanamangginawa kung yawyaw. Bastamaka-yawyaw lang. May masabilangsa issue para hindimakalimutanna "Hoy, nanditoako ah. Baka..."

Ganyan man ang style lahat. Pagdating ng panahonsinongginayawyawnila? Ako. Anongginagawako? "Ah, Duterte extrajudicial killing." Well, sa speech banilanagbaba ng 47 percent ang crime?

Tapossabihinnila 'yung TRAIN. Alammo, ang TRAIN, nangakoakosainyo.
Walaakong pangakonahindikonatupad except 'yang EDSA. Nangakoakona free
tuition, nandiyannaangbatas. *[applause]*

Nangakoakona free universal health care,
pirmadokonaangbatas. *[applause]* Anakka --- ano pa naman gusto?
Iyong Pantawid, sabikoitutuloyko. Saankukunin 'yan? Nandiyansa TRAIN lahat
'yan. Anggastokosadobladosweldo ng military patipulis.

Alammobakitdobladosilanungna-Presidenteako? Sinabikosakanila, pumuntaka ng
impyerno, t*** i** ninyo, magpakamataykayonglahatdoon. Pupuntasila.
Magpakamataysiladoon. O, tingnanmo lang.

Tayoba, magkano? Kaya... Alammo, may problematayosa ISIS. Iba 'yang
rebolusyon ng Abu Sayyaf.

Hala, sandali, otsona. Pero para may mariniglangninyoko. Lumunoklang ng laway,
ipuninmosabunganga mo. *[laughter]*

Makinig kayo. Nawalanatuloy 'yungsinasabiko. *[laughter and applause]* Karamiko
kaya. May Abu Sayyaf. Iyang Abu Sayyaf, wala 'yang ideology.
Anggawinlangnitongmga p***** i** 'to, pumatay at magsunog.

Meronakong rebellion hinaharap. Mostly kanilanglugar, mgaMangudadatu.
Ngayon, sister-in-law man niya 'yungpinatay, 'yungmgaAmpatuan. Sister-in-law
ni...

Ngayon, meronakong MNLF. Aaregluhinko pa 'yan.

Ditonaman, if you look at the Philippines, ganito 'yan. Your right hand is the east.
Your left hand is the west. Depende kung saankanglugar. Nandoonkasa Nepal,
you have to look doonsa [sunrise?].

But sa Philippines, kung hindimoalam kung west or east 'yan, 'pagnakaharapmo, ang right mo is Eastern Philippines. Ang left mo is Western. Kaya West Philippine Sea. Nandoon 'yung China.

Na-deliver kolahat. Sweldo ng mga maestra. Sabikomaghintay kay taposna 'yung... Iyong --- kayongtaga-labas. AlammohindikoakalainganunkahusaysiVillar. Tingnanmoangdaanngayon ng Luzon. Anakka ng... Matu --- matulalaka.

Iyong Build BuildBuildko? Perohindiakonangakoniyan. Hindi niyonarinigsabungangako 'yan. Pagkataposnalangnungsiguradonangmanaloakokasimalakingpera. Iyong akin, simple lang.

Sabiko, infrastructure, 'yungeskwelahan. Iyongmgamaestra, ilan 'yan? Pantawid. Universal. Purolibrenalahat. Anghindinalangninyohiningi 'yung b**** ko. *[laughter]* Perohindi bale kasiitotulo 'yung akin, kaya koibigay 'yungisa. *[cheers and applause]*

Kayo... Mag-ano kayo taposmakinig kayo diyan. Bigyanninyoako ng... Nangakoako. Karamikokayangpinangako pa. Sweldo ng mgamaestra. P***** i**, sasadsadakodiyansaSenado.

Alammokasipuro --- puro display diyan eh. Makita monamanwala. Mag-aawaysilatapos mag-lamano. 'Di dapatpagkatapossampalin mo. *[laughter]* Bakit... Mamayagaganun-ganunantapos mag-lamano. Bakitako ma --- lamano? Sampalinkita.

Totoo 'yan. Mayor ako --- vice mayor ako, naging vice mayor akosandali, OIC. May isangkonsehalsabiko, "P***** i** mo, ihulogkita." Ayonhinulogkotalagasahagdanan. O sabiko, "P***** i** mo, ihulogkitasahagdanan." Hinulogkotalaga.

Kaya ngayon, kung bigyanmoako ng mga b*** s*** napuro arte. 'Adre, anonamannagawanila? Hanggangsilita. What makes you remember them? Extraordinarily namasabimonakailangan mong ibaliksila be?

Tingnanmoanglinya. Tingnanmoanglinya. Hindi, itotapatan lang.
Tingnankitasamukha --- mata. Sino? Ano aside from 'yungmgapanganmo,
sinonga? Ito nga, magandanglalaki. Si Pimentel. Bright na, Bar top --- Bar
topnotcher 'to eh. *[applause]* (Oo,) number one.

Tinanggal pa nila... Kahusayniyan. 'Di
badalawaasawamokagayako? *[laughter]* Hep hep. P***** i**.
Nakitakongapalasiano. Ma'am... Ayawko 'yungunaniya. Ah, pangit 'yun. Dapat ---
tama kapinalitan mo.

Kay ako, dalawarinasawako. Totoo. Iyanangunang requirement. Senadorka,
dalawangasawa. Pero ma --- t*** i**, angpusomohuwagipa-solo doonsaasawa
mo. Sabihinmo, "Mahal, huwag mong solohin. Angpusoko, iyopatiangbayan mo."

Kasi kung yabanglangipakitamongayon... *[applause and cheers]* Gusto
momagsabimonaano, "Ako, ano I state that..." Mgakagayanitoni --- kagayaitoni
Pangilinan. T*** i** niya. Siya 'yan.

Kayongmgapulis. Kayongmgapulis --- kayongmga barangay captain, kailan nag-
umpisaangkalbaryomo? Iyongbinabaniya ng
kinseanyosnahindimopwedengilagaysakulungan. 'Di ba?

Maskianongkrimen, rapin (rape) monaangbabae, nanakawanmo, patayinmo pa.
Pagdatingsapresinto, "O ito 'yungpumatay." Sabihin ng barangay captain,
"Anakniano 'yan. Tawagan mo." Sabihinniya, "Kuninko 'yang anakko." Hindi
momapigilanitongmgapulis, takotrin ng kaso 'to.

Kasi 'pag may kasosila, parehanarintayolahat, wala nang dumadatingnapagkain,
wala ng --- tuition ng... Kaya takotlahat. AkonaangPresidente, sabiko, "P*****
i**. Gani --- walaakongpakialam." Peroganunrin, may batas 'yan, walatalaga.

Iyan, pasok-labassapresintoaraw-araw. Lumakina. 'Pagmalakina,
alamnilawalanasilang sense of accountability. Walasilangniisa ---
pananagutannilaangkasalanan. 'Di ba? Magprangkahantayo. Kailan nag-umpisa?

Iyan, 'yanang gusto kosabikosainyo. Pa-English-English na --- Nag-seminar sa Harvard, 'yungibasa Watson. Maraminamang... Ah, Wharton. *[laughter]* Wharton, Wharton.

Ako, walaakongpinagyabang. Grade 1, 75. Grade 2, 75. Grade 3, 75. Nanayko supervisor. First naMaranaona supervisor sa...

Sabiniya, "Anak, anobaito?" Sabiko, "Tama lang man 'yan, ma. Bastamagdatinglangakodoon next year. Tatama --- ang 75, anogawainmo 76?" *[laughter]*

"O bigyankita 95. O ha? Ipagyabang mo." Kasiakoaralnangaralganun. Ay papaano 'yunglaro? Papaano 'yungmgaligaw-ligawnatindiyansamgakitbahay? Wala. Pagkagabinandiyannasabahaysige study. Ikaw, doonnaka-angklaka pa....

Hangga'thinditawagin ng tatay 'yungbabae, wala. Nakahawak, "Huwagkamunangumuwi." "Nandiyansitatayna..." *[laughter]*

Kaya pagdating ng exam, eh 75. Pero okay man lang 'yankasisabikongaaabotakosa... O ngayon, t*** i** nagingpresidenteang 75. *[laughter and applause]*

Eh halos tayo 75, maniwala kayo diyan. O karamihanditoganunrin. Pagtaposdiyansa law school, 'yang pagbabamo ng diyansaano, pagbabamotaposLegarda. O may kantodiyan?

Iyan 'yan 'yang LegardataposMendiola. Pagbabamo 'yang parang bridge, tingnanmodiyan, "ice cold beer."

Sino bang classmate koditotagarito? Eh pagsabidoonsa library, "Sige." Ah walana.Peroalammosatotoo lang. Kagayani Koko, bright man talaga, Bar topnotcher.

Ito siBatoPMAer 'to, bright 'to. *[applause]* Si --- hindimayanapero inistorya. Bong Go, ito si Bong Go, Tesoro, Batangueño 'to naBisaya.

Angtatayniyaang Chinese. Early settler sa Mindanao. Iyongmalaking printing press sa Davao --- Tesoro. Isang bloke 'yansa --- halos sakanto. Kaya early settlers nga eh.

Ito si Bong, Batangueño 'to kaya supladona. T***** 'to. Totoo. Ibig sabihin matapangang style Batangueño talaga angugali.

IyanbakaakalaninyoIntsik. Hindi 'yanInstik. Intsikperokagayako, lolokoIntsik. Perokayong mgaIntsik diyanbantay kayo p***** i** luluto-luto kayo ng shabu. Lutuinko kayo. *[laughter and applause]*

Lola ko Maranao. Lolo ko Chinese. Tatayko Bisaya. Akoang Pilipino. *[applause]* Ganun 'yan. Kagayanito, may isang tao --- kay mag-gabina eh.

May isang taotalaga akona nirerespeto. Maniwalaka. Akalalang kasinila he does not talk in English. He does not know how to deliver speeches. Wala, simple lang.

Pero itong taonaito kung makausapmo --- makausapmo, magtanong... Very intelligent and he can talk in English actually. But he does not, not his style.

Alammo, 'pag makasulat ka ng kanta at maka --- isingitmo 'yung tonotaposingitmo 'yung lyrics, words, t*** i** bright katalaga.

Ganun lang 'yun. Kaya ang taasko ng... Ang lahat niyang kanta, the only... Lahat niya ng kanta, may kahulugan sa ating lipunan.

Think of it, lahat ng kantaniya. Bayan Ko, Anak. Tingnan mo tumatatalaga sa puso. If for that alone, sabihinko sa'yo, hindi talaga kayo magkamali. Tunay na Pilipino, talagang straight, walanganosa...

Mahal niya ang bayanniya, mga kantaniya. It is --- the songs are even a constant reminder na dito sa ating lipunan may mgakapatid tayo, pipi at bingi, mga Magdalena.

There is a message there. Kaya akosumasaludotalaga. Sabiko, sabikopagtakboniya, sabiko kay Bong, "Sabihinmo kay Freddie Aguilar, kandidatokosiya." *[applause]*

Totootalaga 'yan. Iyanangmganasyonalismonakailanganninyo. Hindi 'yang magpa-Pilipino, Pili... Sa totoo lang. Walakanamakita mas Pilipino saatin. Freddie Aguilar.

Ngayon, 'yungsunodsi ma'am Cynthia, Aguilar. From humble beginning alamninyo 'yan. Galingpobretapos hard work. Ganunrinsi --- sir. Speaker man naminsi mister niya.

O walakang --- walangyabang , walalahatbastatulong. Iyongkanyalahat project, project, project, project. Walasiyang...

Walang --- walangnarinignanagkurakot. Bastakanyaparangnanay ng bayannatin and she talks only of good things. Walakana ring makita...

Siya, well g*** kana kung hindimoibaliktalaga. You can never find a mother in the halls of Congress, Mrs. Cynthia Villar. *[applause]*

Tama talaga kayo. Ito namang sunod. Ah walaito. Hindi, ito 'yung bright. Ito 'yungsa tax. Lahatbasta taxes ditoka. May performance kagaya ng tatayniya, a worthy son of a worthy father.

Iyanangsabiko, 'yanangkailanganko. Iyongmautaknaabogadonawalanghangin, walangyabang. 'Di kagayaniTrillaneswalanamangginagawa, nagsu-sweldoka ng p***** i***** bunganganiyaang capital. Hambugero. Eh 'di itongisa, disientengtao.

Walaakong nabalitaan na may kabit, may babae, naganun. Kaawanamansiya. Para diyannalangsaawana 'yan, si Sonny Angara. *[applause]*

Kaya tama 'yanmagsimpatiya kayo. Biro moaraw-araw, ilangtaonnadoonkalangsaisangbahayuuwi. Butinalangnakatiiska. *[laughter]*

Akodalaawaangasawako. IyongnanayniIndaypati may isa. Okay 'yankasi dating modoonsabahaypagodka, taposnakasimangot, sigeyawyaw. Hampasdito, hampasdoon. "Sandali ha?" Labasako. Sakayako ng taxi. O doonsaisa. "O, kumainkana?" *[applause]*

"Kay kung hindika pa kumain, lutuankita." P***** i** mo lasunin kita kay may balita 'yung... *[laughter]* Nangyarinalagasa akin, totoo 'yan. Sino bang... Presidentenabaako o mayor? Pagbukasko, sus nandiyan 'yung --- diyantalagasaharapnamin.

So walana, sabiko captured. Peroikwentoko. Eh kasi may mga camera o. Bakanaka --- bakanakikinigangdalawang g***. *[laughter]* May mgaanak. Akohindimasyadoakotakotsananay. Takotako kay Indaypati kay... Iyongisanganakkorinsi Veronica. Magkaiba 'yungnanayperomagkaparehoangugali. Ang p*****.

Angmgalalakiko, wala. Si Baste gusto langniya ng mgaganon oh. *[laughter and applause]* Tiga-palakpak. Iyangmga fans ni Baste.

Alammo, noongisangaraw, makwentokonga. Iyongmgasundalo, CAFGU nanahuli - -- 'yun man talagaangpapelko. Magkaibigan man kami nitongmgakomunistana 'to.

'Di bale bigyanniyoakokontingpanahon. Maso-solve korin 'yan. Angdrogasabikotatapusinko. Peroitong --- itominsan. Dalawangpamilya, politiko kami. Kayo naangmagpasensyasapagkatako'ytaolamang. *[cheers and applause]* Ginawamoakonghayop, kambing, ganonrinanggawainko. Tootoo. That's the way it is.

Ngayon, may --- itoisarin. Parang... Akoangtinginkosakanyaparangano, kapatidna guiding ito. Ngayon, happy siyakasi 'yung maternity bill niya, 'yungexte --- 'yung extension ng leave ninyo. Kaya ngayon kung manganak kayo taposmedyoanoka pa, maka-demand ka ng... Oo. So hindikaagadmagbaliksatrabaho. It's a --- kanya 'yun, pinirmahanko.

Kaya maliga --- kanina pa siyahaliknanghaliksa akin. *[applause]* Kasi...
Peromagkaibigan kami nito many years ago. Magkasamana kami, totoo lang.
Si Alan Peter, the father was my friend. Iyongmgaanak, almost naturally
nanagkakilala kami. Pia has legislated so many good things for the Filipino.

Ito `yung sabikonaibalikninyo. Talagangwala kayo --- `yang hinditayomalugi. Hindi
ka man ma-short diyan `yang mgaboladornapuro arte lang.

Iyong --- iwasanninyo `yan, `yung walangginawa kung hindi mag...
Sabihinmosamgatao. Huwagnalangsa akin. Huwagnalangsabihinnamatanggalan
ng posi...

-

Ang... Isipinlangniyo... Sandali lang. Anobanamangpaglaruanninyo `yang... You
know that it would be a mistake to place him there. Alamninyo `yan. And yet
pinapabalik ng... Alammomatao `yang Pilipino kasi masa-masa tapos mag-idol-
idol. Mag-idol kayo `yung totoo. Huwag kayong mag-idol na...
Iyong talagang makitamona may ginawa para sa ating bayan. Iyonangi-idol ninyo.
Iyonang ibotoninyo. Ibalikninyosi Pia satotoolang, wala... *[applause]*

Galing mag-cheer. Dalhinko kayo sa Davao. *[laughter, cheers, and applause]*

[crowd: Duterte, Duterte, Duterte!]

Iyan, gusto ko `yan. May... Kailanganko ng cheering squad. *[applause]* Parang
boxing ito, round for round ha. Pero itong boxer ninyo, walana, matandanaako.
Hindi napwede ng mga round for round `yan. *[laughter]*

Minsan `yung girlfriend komedyona... *[cheers and applause]* Tumahimik, p*****
i** tumahik kayo diyan. *[Crowd: I love you, President]* Minsan `yung ibang
girlfriend ko mag ganunna o. *[laughter]*

[Crowd: I love you!]

I love you also! *[applause]* Sinabikobaklaako, g****. G*... *[laughter]*

Angsunod --- anghindikotalagamaintindihan 'to. Meronisangnakilalako. Nagmo-motor kasikamingdalawa noon, kami ni... Hindi ko ma... I cannot fathom naangisangtaonamatagal ng mayor marunongmagdala ng... *[garbled]* Cavite naito.

Anghirapdalhin. Nanditolahat ng mgamulto. Ditomagandaangpagkadala. Mabait. At ilangbeseshindi ma-realize ng taona...

Ito sabihinkosa'yo, mag-isip kayo ng isangkandidatoipalitmosakanila, sakanya. You want me to name naisangtaodapatpalitanniya? Eh maramisila. Alammona kung sino.

Bakit kayo magti --- bakitninyoibigay 'yang responsibility namabigat para sa pakanan ng bayansamgataongalamninyonainutil. Iyanangibigkongsabihin.

Kagayako, wala man akongsilbisainyo kung statesman. Walaako. Hindi ako statesman. Nagpu-p***** i** ako. Angsamatalaga ng bungangako. Peroako, 'pagsinabikonggawainko, ginagawakokasali 'yang, "O p***** i** mo."

Eh ayaw mong maniwala eh. Hindi akosabihin --- eh kasinanditonaako eh. So pwedenaakomagsa... Kasinoongkampanya, sabikogagawinko p***** i** may bantay kayo sa akin. At ginagawa. Hindi na 'yanpurosali para langmaka-ano ng issue, sumasali. Wala pa ngang projects 'yansabihin, "Ah wala 'yan kasikalaki ng peraniyan, siguradomapunata corruption." Ay p***** i** kung ganonangisipmosa akin, lumayaskana.

May mgataotalaganamatino, mabait. It --- satotoo lang. Kayonglahat. Kayonglahatditotaga --- malapitna kayo sa Cavite. Narinignaninyoitongtaonaito mag-p***** i**? Kinakainniya... Narinignaninyonagalit? Wala. Ang bait.

Taposhindiko ma-anonataga-ritonangasainyo, dapatmabigyan kayo ng representation, ayaw pa ninyongiboto. Maghanap kayo ng mga --- mgadoongiba, ibanglugarnamga --- wala, comedy, nagpapatawa.

Alammosatotoolang, mortal sin 'yansainyo. Nandito, dinalakonangasaharapanninyoangmgatao. Totoo lang. Hindi koitoiharap kung sabihinmona may... Anongkasalannito? Corruption?

Basta, wala nga akong --- walaakongnakitana nag --- nag-inomito. Eh doonsa Davao, madalasitosa Davao eh si Francis. Sabiko, "Inomtayo." Hindi umiinom. "Babaenalang, gusto mo?" "Ah hindipagodako." "Bigyankita 'yungmaganda, dalawa. Sabay mo." "Hindi, pagodako." "Eh 'di sige." "Di nakamuraka pa sagastos.

Merongibadiyan p***** i**, "Meron? Sigurado? Sige, sige. Ipadalamodoonsakwarto ha." *[laughter]*

Tapositonamanngayonmga women's --- itongmgababae. Nakikinigngayon. Mag-yawyawnamansa akin. "Eh Dutertekontra-babae." Eh 'yannamantalagaangtotoo eh.

Anongmagawako? Iyan ang inabo --- naabotkosabuhaykongayon. Ganontalaga 'yan. 'Pag mag-ano, maskimagpuntakasaan. Punta ka ng ibanglugar 'pagwalakangkasama, may offer 'yanmga... Ganuntalaga, that's the reality.

Ngayonmgaitonga --- mag-yawyaw. Ito nangangayon o. Walanakayongmasabimga women's ano. Walakayongmarinig. Walangangmakita. Ayaw. Meronperokilalako. Pero one at a time 'yansiya.

Mayor Tolentino. *[applause]* Nasaan --- nanditosiAnnalyn? Annalyn? Waladito? Kasinaabutanko 'yansiAnnalyn, magkasama kami sa Congress noon. Naging congressman ako eh. Vice mayor, mayor. Kumpletoako. Congressman. Tuloy-tuloyako. WalaakongtalohanggangpuntangPresidente. Kaya ayawkongmatalopati 'tong kandidatoko. Bantay, balikanko kayo ditolahat.

Ngayon, isa. Walangano, walanakayongmasabi. Na anolangakosa biro ni... Ma'am, walangano 'yan ha. Perototoo. Magsabika ng totoo. Dalawa man talagaasawa mo. Dalawaasawaniya. Si... Pero kung magsalita, akalamo... Senator Pimentel, Senate President, Bar topnotcher. *[applause]*

Ngayon, hindiko na kailangan hahabaan kasi --- ito is Bong Go. Kita mokunwariparang --- isa pa 'to. *[laughter]* Peroano 'to. Kung sabihinmona honest. Dumaannaakopagka-mayor, 'yungpera, 'yung emergency pahawakanmo million. Walaakongano. Sigurorinkasi --- kasianak ng mayaman.

Pero he's really very honest, very, very honest. Striktoitosapera. Walangproblema, trabaholangrin 'to. 'Pagmagtrabaho, trabaho. Nakuhaniya 'yung style ng work ethics ng Chinese. 'Pagtrabaho, trabahotalaga.

So walakayong... Angmasasabikolangmaasahanninyo 'to kung satrabaho. And if you're looking for an honest person... And kayongmgataga-Batangas, kung dagdaganninyo 'yungsenadorninyo, galingtalagaitongBatangas, ugaliBatangueñoito. At matagalsa akin. He has worked for me...

Alammoganito 'yan eh. Angsi --- ang aide kotalaga noon sundalopero bright. Tinyente. Noong mayor ako. PC oon angtagaw, wala pa 'yung police, separate pa. Naglalaro sila ng basketball, 'yungpinasahanniyasa bola, 'yun 'yung aide konasundalo. T*** i** 'pag --- nungna-anoniya 'yung bola, diretsotumba, patay. Totoo. Kaya... Kaibiganniya eh. Kabarkadaniya. Naglalaro ng basketball.

So walaakong ma-anong aide. Sabiniya, "Mayor, akonalangmuna para maghanapka ng bago." Tapos noongnakitakomarunongmagtrabaho, marunongmagpara. Para diyan ha. *[whistles]* Sabihinmo kay anonanandiyansiano. Marunong mag-traffic. O maya ma'am ikawnanaman ha.

Perohindi, hindiitobugaw. Traffic officer lang. Bong Go. *[applause]* Alammo itong masasabiko. You can go to me to Congress kung magpalpakako. Kung maghanapka ng one word to describe him. Tototalaga, maski 'yungtaga-Davao tanunginniyo. Sincerity. Ito 'pagnagsabigawainniya, gawainniya. Gawain niya tama. He has that. Kaya nagustuhanko.

Anglolonito... Kaya talagang pro anoito. Anglolonitonaglalaro ng golf sa Davao, dinaanan ng NPA binarilsabungangasaulo. Iyanangstorya, para maintindihanmoang...

Perohindisiyakumukuha ng kasama ng anakko, ni Baste doonsabukid. Alammo kung bakit? Hoy, mga ate ganito 'yan eh. Alambaninyo 40 percent ng NPA ngayonnasundalobakla? *[cheers and applause]*

Ibigsabihin --- hindiitongsabihinmo 'yungbakla-baklalangnaano. I mean anolang 'yan eh. It's a --- a tag. Actually, as they're --- as natural as... Huwaglangmakakita ng gwapoangmga g***.

Kaya itong --- anganakkonagtakaakobakitsabinilasi Baste talagaibigaynila 'yungsundalonabihagnila. Kaya pagdatingdoonsaitaas, si Baste palaang gusto ng mga g***. *[applause]*

Sabiko, "Bakit? Bakit 'yungkatawanmopuroano?"

Eh sabi, "Pagdatingsabukid, dinalaako ng apatna NPA doonsaniyogan. Gihalik-halikanakotapos 'yunglahat..." "Ah, inanokapala. Inabuse (abuse) ka." Sabiniya, "Oo, lahatnakahalik." Okay 'yan, makatikimkarin ng halik ng bakla, mas masarap. *[laughter and applause]* Eh malandiang p***.

Itongisa, siBato, perohuwagkayongmaniwalasakanya --- diretso. Mahiraprin 'yang... Kasi 'yung --- hindimaniwalasa... Nakitaninyo sine niya? IyongBato. Hindi niyo napanuod? Kita monungengkwentro.

Perototoo 'yun ha. Peropagdatingdoonsa --- ni... Kita modalawangbaril? Hindi man totoo 'yun. Isa lang man 'yungkanilang .45 peroditodalawatapos 'yungengkwentroniya, *[unclear]* pakpakpakpakpakpakpakpakpakpak.

Kung ganun 'yung style ka, 'di lumipad 'yung b**** mo. *[unclear]* Jipadaan 'yungbala. Patay ahat, pataylahat 'yungkalabanniyapati 'yungmgapalakadoonsa... *[laughter]*

PeroitosiBato actually is a PMAer. Taga-Davao 'to. Anglugarkasinilabato. The name of the batotapos sa PMA kasi nga mahirapbugbuginkasimalaki eh. Nakaugaliannasiyatawaging "Bato."

Perosabihinkosaiyo ha. Ito, pulisito. Kinuhako ng PNP Chief kasi may tiwalaako. Lieutenant pa 'yandumatingsa... Taga-Davao pero del Sur sila. Na-assign sa Davao 'to. Ako pa ang nag-ninong ng kasalniya. Kita ko 'yansila. Marami 'yansila. MgaMonteagudo, Morente 'yang ganun.

Naglaki 'yansilasa akin talaga. At itonglahat, magarantiyako. Bato, maskiganun, is fundamentally honest. *[applause]* Sinabikong fundamentally kasisiyemprebigay-bigayganun. Hindi mo man maasahan 'yan.

Akoanghindimomabigyan. Talaganghindiko... Walang nag... Christmas sa akin walangbumibigay. Sinasauliko 'yan. Pero 'yang mgapuliskasi, siyempre may mga blowout-blowout ganun. Pero kung sabihinmonapumuntadoonnaging chief of police sa Davao nanaghihingi ng pera. Wala 'yansila.

Ito siBatomalinis. At 'yungnakitaninyongkalabanniya.

[Patiakopopaki-bigyannalang] Nagbilinaman ng pagkain. Bukasnalang kayo, magbaliktayo. Kalaway.

[Ma'am, iwananmoako. Hindi, hindi biro lang]

Walakangmakitang --- kaya kinuhakotalaga. Sinabikosainyo, remember my words ha. Walang perfect ditosaano. Pero kung average police lang, ganun, he is fundamentally honest. *[applause]*

Iyangisadiyan, may sabihinakosaiyo. Sumunodsakanya 'yang MPD ngayon. Pagbantay kayo diyan. Nambug --- 'yan. Iyanangsabiko, 'yanangmgataogaling Davao, walangano 'yan, hindi 'yannatutomaghingikasiyawkotalaga.

Iyan, 'yang MPD ngayon. Si Danao. Ilocano 'yan. Hindi naman 'yansilataga-Davao. Iba-ibanglugar kaya langna-assign doon. Magkaibigan ko. Iyan, isa 'yan. Hindi mo --- maghingi-hingi. Morente, 'yungsa Immigration, naging chief of police korin.

Wala 'yan, malinis 'yan kung sabihinmo mag-demand-demand ng pera. Eh kasihindisilanasanay. Kaya namannung na-Presidenteako, binigyanko ng trabaho. Kasitalagangmalinis. Kaya sabimonaiponna...

Tapos... Bato, tumindigkanga. General Bato. *[applause]* Tinitingnankanila kay bihira man silang makahawak ng may pagong. *[laughter]*

Ito may isangtribogalingdoonsa --- itongBangsamoro law, 'yungkahapon, 'yungkahapon. Miyembroito ng --- he's a member of that family, Mangudadatu. Malaki ito. At... *[applause]*

Ito 'yungsilangpamilya, 'yungmalaki. SilaAmpatuan, itongmgaMangudadatu, mgaSinsuat, mgaMatalam. Itongpamilyanaito never had a history of 'yang maglabansagobyerno. Always on the side of the government. Pro anogobyernotalagaitosila. *[applause]*

Hindi itonakikisalidiyansamga rebellion-rebellion. WalaakongnarinignaMangudadatunagrebelde, satotoo lang. Lahat 'yang mga leader diyandumaan 'yanmga revolutionary. But itong --- itosila Dong. At tsakahuwag ka na --- do not worry about corruption, mayaman 'to. Puroang --- anglugarnilaMaguindanao, is planted to --- eh taga-roonsila. Eh leader ng Moro.

Anganonila 'yung palm oil. As far as your eyes can see. Meron 'yan silang factory doonna --- anoba? Oil ba 'yun? Oil? May factory silanamalaki. Malaki talaga. Oil factory sa palm oil.

Mayamanitopero simple angano. Simple angdiskarte. Tsakahindiito 'yungmga warlike namoro-moro, mag-huramentadoganun. At kilalako 'yansila, believe me. Angteritoryoko Lanao del Sur. Taga-roon 'yunglolako.

Kaya 'yungmgapamilyana pro-government at tinutulungantayo to spread na, you know. Kaya maskiisa lang. Tutasilalangnaman 'to, to help us kasihirapakosa Mindanao mag-ano ng mgatribo-tribo.

But if there's one family who's really pro-government... Walaito, para itong mga... Hindi itonaka --- mgamagalitnamoros-moros. Eh akorin... Isa man ako. Sabiko, hayaanmo 'yan, mgaano 'yan. Kasi 'yung ibapagtawag moros, magagalit. Eh bakit kamagalit, 'yun namantalagatawagsaatin?

At least that's the practice. So hingiinkolang, isa lang. May --- may mga, masabikolang sa isang senadorna alagaanmo ito because this will promote peace in Mindanao, Dong Mangudadatu. *[cheers and applause]*

Mas mahaba pa 'yung clapping ninyo kaysa speech ko. Iyanna ang katapusan ha? Pag-uwinanatin mayang next clap, clap, clap. Hindi, biro lang. Sige clap daw. *[cheers and applause]*

Hay. Karaming utonabaklangayonggabi. *[laughter]*

Angsunod. Kilalananinyo. No need... Ang excellent governor, whether you like it or not. Angakolangnamin, hindi sabihinnaano ha, walakaming --- kaibiganlang kami. Iyon bang satatayniya. Iyong issue sakanya. Iyonlangnaman eh. Let history judge.

Akonaman, galititong mga yellow kasipumayagakonailibingtatayniyasa Libingan ng mga Bayani. Ah okay. Angbatashonagsabi who are eligible to be buried in that cemetery. Soldiers, soldiers only and presidents.

Si Marcos, whether or not maniwalasilanasundalo, huwag na 'yan, was a president at one time saating... Abugado hoako. At on that 'yung

sentimento. Eh kaibiganko eh. Bongbong nagmo-motor 'rin eh. Imeemagkaibigan kami perosabihinmona special for me to break the law, of course not.

I really allowed it because the law itself allows it. Hindi sabihinnakaibigankosi Imeena... Pero kaibigan kami. But what was not really the concern. Kasi 'pag --- kilalan niya. Ako maski kaibigantayobasta 'pagsinabi ang batas ganun-ganun. Sabihinkotalaga is sorry. Wala akong exception diyan. Lalo na 'yung corruption. Ay huwag kang pumuntasa akin.

At sakahindiakonagbibigay ng --- sa Cabinet member. Walang second chance
nimakiusap. 'Pagsabikosa Cabinet diyanmismosa --- saloob. You're f...

Ayankasamakosa --- adviser ko man siTolen --- Tolen --- Tolentino. Presidential
adviser 'yan. Cabinet member 'yan eh. Ako pa --- diyanmismosa --- sabihinko,
"p***** i** ka. You get out of this room. I do not want to see your face again."

Ganunakodiretso. Wala ng drama-drama. 'Pag may makitako 'yang dokumento,
'yang... Makita koganito... Alammokasiako, itoang ma ---
nisingkosentimoswalakangmakuhasa akin. Kasisaopisinakopatisabahayko,
bawalangmgapapelesna transaction sagobyerno.

Iyang reclamation, 'yang TRAIN, 'yungano. Walakangmakitangpirmasa akin. It
belongs --- it begins and ends sa Cabinet member. Kaya akomalakas mam*****
i** diyanpati 'yung ABS-CBN na 'yan, walasilangmakuhasa akin nipisopag-alisko.
Kasiwalaakongpapelna transaction sagobyerno. Magtanong kayo maskisino.

Ayawkongamaglagay ng pirmakodoonsa --- diyansapera. Eh
mgabagongperangayonpirmakona. Eh ayawko 'yun.
Ayawkongmagpirmadiyanbakaipeke pa ng mgabuang 'yantaposgamitin
'yungpangalankodiyan.

Eh sabi ng Central Bank batastalaga 'yan eh. Sa panahonmo... Kaya may
peratayonaakonaangnakapirma. Perosatotoo, bastadiyansa corruption,
'yanlangangdinalakongayon.

Nanditoakodahilsabihinkosainyo, makinigkayongmabuti. Kasipaminsan-
minsanlang at marami ng ginutomkasinabakantenaangmga... Bantaylang kayo sa
akin.

Wala... Ah walang healthcare-healthcare diyanpatiano. Bayad kayo sa tuition.
Dalawalangsa akin --- angdinalakodito. Tandaanninyo ha. Itongbayannaito,
'pagwalang law and order at hindininyomahinto-hinto 'yang corruption,
maskibigyanninyoisangpresidente five terms, after that ganito pa
rinangsitwasyon.

This country will never go up. Mamatayako. I will die. I will... You will forget me. History will just... Pero may iniwanako ng salita. If you cannot put order in this country. Magulo, may droga, lahat may krimen. Angayawkosadrogaganito, angproblemahindinaghintopagkatapospabalik-baliknalangtayo because I'm talking of law and order. Pabaliktayo.

Angayawkodiyan, bakanakalimutankorinkanina, angginagawa ng adik
'pagsiyaangtinamaan. Alammo, angadik 'pagtinamaanmagre-rape ng bata,
magre-rape ng matanda, magpatay ng bata,gulgulin 'yung...

Kita moang sequence ng buhay? Ilangbata? Four months old. Pina --- sabagay,
patayna 'yun. Kaya kayo, kayongnakikinigmgaadik, humintotalaga kayo.

Kasi 'yang ganung style ninyo, magpatay kayo ng tao, mataposkayong mag-
hithit, mag-inom, tabihanlangninyo 'yungbabae. Hindi marinig ng nanaypatitatay
'yungkatokniyakasianglakas ng ulan, tapospagkataposnandoonnakinaumagahan,
hubadna, sinunogninyo, ni-rape ninyo, pinatayninyo.

Bakamagkamali kayo. Delikadotalagangayon para sainyo. I will declare these
periods as the most dangerous sabuhayninyo. Narinigninyoako? Sa panahonko,
pinakadelikadongpanahonninyo, panahonko.

Sinabikonga eh, tatapusinkoito. Kaya kung gusto mong sumalisalaro, nasasaiyo
'yan.

Ngayon, hindikonamankailanganipakilala. Talagangmahusayangating Senator
Jinggoy --- ah Jinggoy. *[laughter]* Hindi, hindi. JV na lang. Jinggoy, nadadamay pa
akodoonsaano. JV. *[applause]* Ejercito.

Anyway, biro lang 'yun ha. Kasi... Huwagna, mamayakwentuhankita kung bakit.
Now, itong last. Actually 'yung mayor ako, siya 'yungsinabiko. He was the
recipient of the message coming from the government of America.

Kaya sabiko, nung b***** ko si Obama. Kasialammosi Obama was attacking
me in a press conference. Sabiko, "Pareho man kami presidente.

Maliitlangngaangbayanko. Pero 'paggaanoakokabastos, huwagkangmakialam, p***** i** mokasihindika Pilipino."

Ako, matanggapkoangmura ng taxi driver o tricycle driver magsabi, "Ah I***** 'yagDuterte, walangginawasabayan kung hindi..." Okay sa akin 'yan. Pilipino ka eh. Tatanggapinkokasiano --- bayadako.

Kaya ngaayawko 'yang mga clap-clap namgaganun. IyangBoracay, pinasarako. Pagkatapos, nungmalinisnabinuksan. Maya-maya, "Maramingsalamat, Presidente. Taos-puso."

Kinabukasan, mag-open. Hindi akopumunta. Tapospumuntaako a week after, gabi. Iyonglupa ng Boracay, likod ng beach. Doon. Maramingnaghihintaykasiibigayko daw samgaganun, mgamayaman, mga gambling. Sabiko, "Sige lang. Tingnannatin."

Alammo, angtaotalagamalisyo because men judge --- they judge best when they condemn. Iyanangproblemasatao. Tingnanlangnatin. One night pumuntaako and then angsabikodoonsa --- "i-declare mo, land reform."

'Yung lupasa beach ng Boracay, ang may-ariniyanangmgaAti. Angmga natives doon. Binigaykolahatsakanila. Wala ng development kasiagriculturena 'yanlahat. At sinadyako 'yan, sabiko.

Ngayon, it's worth about one million a piece. Sabiko in 10 years' time, bil --- mgamilyonaryo kayo. Sabikosamgataadoon, "Alagaanlangninyoanglupa." Ten years' time kung buhayka pa, biro mo you will get something like --- bilyonaryokarin, ah, milyonaryokarin. Makatikim kayo ng pera. Binigaykolahatsaano. Walangnakinabangdoonnegosyante. Purnatibo.

So baliktayoditosaaming chief. Siya 'yungpinasahan ng info. If you are not careful, kasinakitanila 'yung contamination patina 'yungmga bara --- lalona 'yungmga barangay captain, kindly.

Ako, I'm pleading to you, almost on bended knees. Huwagkayongpumasok at i-control ninyo 'yang drogakasipapatayintalagaangbayannatin. SayangangPilipinas. So akoumaasatalagasainyo.

So we go back now to the person na --- siya 'yungpinasahansiya noon. "Bantay kayo." Panahon pa ni Ramos. "Bantay kayo. Palapitnangpalapit kayo sanarcopolitics." O kitamo, ilang mayors?

Si Parojinog, mayor ng Ozamiz. Pakitamomagandaanglugar, tahimik, may peraangtao. Anongbinebenta ng taga-roon? P***** j**, droga. Tapospinatay pa niya 'yungdalawangpulisniyadoonnaayawsumunod. Patiisang intelligence.

Kaya sabiko, kung 'yanang gusto mo, 'yanangmangyari. Mayor Espinosa, ganunrin. Sinabikosainyomga mayor, huwagkayongpumasokdiyan. Pumasok kayo. Peroalam man ninyo, tinawagko noon lahat ng mayor dito. Ditosa...

Lahat ng city mayor. 'Di basinabikosainyo, sinarahankoangMalacañan. Sabiko, "Akonakikiusap. Do not take me as a President now. Treat me as your peer. Parang mayor langrinakonakikiusap. Huwagkayongpumasokdiyankasimagka..."

Nandiyan pa 'yung Loot na p***** j**** general ng pulis, l*****. Sinabikopero p***** j**** Loot ka. Dalawangbesesnana-ambush. Buhay pa rinangulol. Sabiko, huwag. 'Di basabikohuwag. Talaganganoko. Kasi I --- nangakoakosatao. I cannot protect you. I cannot preserve my country if you do that.

Ito si Secretary Alunan, 'yun 'yungsinasabikongayonsainyo, 'yun 'yungsinabiniya noon saamin. We cannot protect the country and we cannot protect the people. He was... I'm using his words for him. Walanamansilangpanahonmakasalita.

But walaka ng makitapinaka-bright sapanahonni Ramos. He was the brightest doonsa Cabinet member. And he knows best what he's doing because he was once upon a time the DILG Secretary. Secretary Alunan. *[applause]*

Thinking ito. Ito ang 'pagnakausapmo he's a thinking guy.

So anong --- sa program may magkanta? Walang --- walang ins --- walang... Walatayong music dito? Iyongmgaano, wala? Kasisaamin may mga intermission eh.

PerosiImee, putinasagutom. Kaya ako kung may --- wala ng iba. I'd like to invite you to see Davao, you have the time. Pumuntaho kayo ng Davao. *[applause]* IyongLakbay-Aral, 'yung mayor akopinutolko.

Alammobakit? P***** --- napikontalagaako. 'PagLakbay-Aral 'yungmga mayor --- 'yungmga barangay captain kasi ng downtown, mayaman 'yang mga b***** na 'yan. Malaki ang --- malakiang area, malakiang area eh.

Alammo nag-apply sa akin mag-Lakbay-Aral sa Hong Kong. Kaya sabiko, "Beginning today..." InaliskoangLakbay-Aral. WalangLakbay-Aral. Ewan kongayonsiInday. Walanaputol, napikaako. Pero kayo, kasikaibigan man tayo, pwedekayongmaglakbay-aralsa Davao. *[applause]*

Kung walanamankayong --- nagtitipid kayo maski may pera kayo. Kung walakayongpambayadsa hotel, 'di sabihinlangninyosa akin.

Hindi namanakotumatanggap ng pera *[applause]* pero nag --- humihingiako ng discount samga hotel. Pagkainnaman, muraangpagkainsa Davao. Iyanpuntakayongmga --- pwede 'yang ano. Hindi masyadongmabigatsabulsa ng barangay o bayan. Mgaisangbuwansigurokayong mag-ikot-ikot, okay na.

Bastaniyayayako kayo. Kindly visit Davao. Whether you are for me or we are --- you are a supporter of somebody else's, okay sa akin 'yan. Walaakongano. Wala, sagadnaako eh. After this, walanaako. Kaya kung may reklamo kayo, you're as welcome to --- walangano.

Huwaglangdroga at walang corruption, okay akomaskianongproblema mo. And mind you, kayongtaga-gobyerno, mga barangay captain, lahat. You just do your duty, kung anongsinabi ng libro ng batas.

'Pagsinunodninyo 'yan at nagkaroon kayo ng kaso, I tell you, I will defend and support you. Sundinlangninyo 'yang batas. *[applause]* Kayongmga barangay

captain, 'yansabikosapulís. Pulispati military, sundinlangninyo at may mangyari, akin 'yan. Akin 'yan.

So ganunrin for the --- lahat kayo. Basta in the performance of your duty walakayongproblema. Sabihinmolangsa akin at pag-aralan ko 'yungkaso at pagdating kay Año, sabihinko pag-aralanmorintapos we can talk.

'Pagnakitakona nagtatrabahokalang para sabayanmo, walakatalagangproblema. Ida-drop ko 'yang kasona 'yanbasta administrative.

No problem with me. We just follow rules and we are okay.

Maramingsalamatpo.

--- END ---